

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine :

Italijanska kraljevina:	
Celo leto	Lir 10.—
Pol leta	" 5.
Tri mesece	" 2.50
En mesec	" 1.—

Oglasi :

Oglasi na tretji strani	Lir 1.— za vrsto
Oglasi na četrti strani	" 0.75 za vrsto
Mali oglasi	" 0.05 za besedo
Znižane cene za letne naročnike.	
Posamezna št. 10 cent.	

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo : Via Carducci št. 10, II. nad.

Kaznovanje Nemcev.

Mirovni pogoji naloženi Nemcem in obelodanjeni še-le 7. maja so zbudili začudenje po celem svetu. Trdoba pogojev presega vse pričakovanje in ne more se jih drugače tolmačiti kakor «kaznovanje Nemcev».

Listi presojuje te mirovne pogoje po stranki in narodu, kojemu pripadajo. Dočim presoja francosko časopisje mirovne pogoje z očitnim zadovoljstvom, je nemško časopisje obupano in prihaja po večini do zaključka, da takih mirovnih pogojev ni mogoče sprejeti.

In res, kako je mogoče primerjati mir med Francijo in Nemčijo leta 1871 z onim leta 1919? Vae victis! Nemci so sedaj poučeni, da ne zadostuje potolči cesarstva, da ne zadostuje prisiliti narode k plačilu milijard vojne odškodnine, da ne zadostuje vzeti narodu obmejnih pokrajin, za koje se prepirajo skozi stoletja mejaške države, marveč da je treba spraviti sovražnike v gospodarsko sužnost in razdeliti njihovo ozemlje, ako se hoče zavojevati popolen mir.

Mirovni pogoji, ki so bili izročeni grofu Brockdorff-Ranzau, značijo pravcato razkosanje Nemčijo. Vsa ona načela o boljši ureditvi človeštva, ki jih je Wilson proglasil v svet in ki bi zamogla istinito zagotoviti trajen mir, so pokopana. Vsa razun jedne točke, mirovnega programa Wilsonovega, ki zagotavlja Franciji «popravo krivice», ki jej je bila storjena leta 1871 z odcepitvijo Alsacije in Lotaringije. Drugače pa zgubi Nemčija vse kolonije in trge; razun tega, da so jej vzeta pristanišča, reke in mostovi, da je razorožena in obubožana, da je prisiljena ukloniti se zmagovalčevi volji tudi v svojih notranjih zadevah, mora še odstopiti dele svojega ozemlja in milijone svojih podanikov Belgiji, Franciji, Danski in Poljski in mora opustiti misel na priklopitev Avstrije, ki bi se rada združila s svojo sestersko državo.

A še ne zadostuje! Kajti njene meje so posebno na vzhodu porezane in razkosane tako, da se jih bode eventuelno moglo še dalje zmanjšati. In koncem vsega je izobčena

Nemčija od pobratimstva narodov in njih zveze v Parizu.

Tako približno se glasè «mirovni pogoji», ki jih bomo pozneje posamezno smotili. Mirno pa moremo trditi, da takih ni še videla novejša zgodovina človeštva. In posebno čudno je še, da pri vsem tem išče Francija, potem ko je svojega smrtnega sovražnika svečano pokopala, zveze z Anglijo in Zjedinjenimi državami, da se obvaruje bodoče nemške pretnje.

Ali se boji strahov?

Res je, da je vže izza delj časa vsak lahko sprevidel, da se zastopnikom narodov na pariški konferenci niti ne sanja, da se bi sklenilo mir, ki bi zagotovil vsem narodom svobodo in možnost razvoja, kajti vsakemu pazljivemu opazovalcu je bilo jasno, da ima na pariški konferenci odločilno besedo le anglo-franko-amerikanska zveza. Za sedaj se jim mi v naših čustvih ne moremo pridružiti, kajti gabijo se nam oni, ki plešejo na grobu in oznanjajo smrtno obsodbo kot milo kazen.

Danes čutimo prav za prav le tugo in tesnobo pri srcu, ker se nam zbuja zavest, da ne pridemo nikdar do pokoja, ako bodo milijoni in milijoni vsužnjenih ljudi goreli v sovražtvu do svojih tlačiteljev. Nikdar nismo videli tako bogato zasejenega semena sovražstva na Balkanu in Črnem Morju, ob Baltiškem morju, v Rusiji in Nemčiji, v Egiptu in na Irskem; kako naj torej gledamo zaupno v bodočnost, ako vidimo že sedaj vstajati nevarnost novih vojn, ki jih povzroča sovražtvu tlačjenih narodov in gospodaželnost zmagovitih držav.

Kako naj primerjamo te mirovne pogoje z obljubami Wilsona, da se bode ločilo nedolžni nemški narod od zapeljivcev, ki so ga pahnili v vojno, v koji je trpel ravno tako, kakor vsi drugi narodi. Saj se ni bojeval za svoj obstanek, kakor so trdili njegovi voditelji, marveč le za čast in pohlepnost nemških knezov, ki so nameravali razširiti svojo gospodstvo po celi široki zemlji in nezmernem vodovju.

Čemu naj obstoja «Zveza narodov», ako so obvezani Nemci dati taka jamstva, da zgube skoraj popolnoma znake snmostojnega naroda; upamo, da se v teku nada-

ljne razprave teh mirovnih pogojev odkrijejo vsi razlogi, ki so dovedli zaveznike do prepričanja da je treba vsiliti Nemcem te pogoje, a odkrito priznavamo, da vidimo danes v takih mirovnih pogojih le kal nevarnih političnih zapetljajev z nepreglednimi posledicami.

Mirovni pogoji za Nemčijo.

Ako hočemo posneti na kratko mirovne pogoje, jih je treba razdeliti v one, ki zadevajo odstop ozemlja, v one, ki zadevajo odškodnino v denarju in konečno v one, ki zadevajo posebne pravice in privilegije.

Pri sedanjem zaključku vojne je značilno, da vstajajo iz starih držav nove. Tako mora Nemčija največ prispevati za oživiljenje Poljske. Poljska pa sprejema težak posel vzhodnega «graničarja», ki naj čuva zapad pred bolševiki in rusko preširnostjo. Zato pa dobi velik kos Prusije, ki vsebuje del Šlezke, Poznanjske in zahodne Prusije. Poznanjsko in zahodno Prusijo zgubi potemtakem Nemčija skoraj popolnoma. Vzhodna Prusija ostane skoraj nedotaknjena razen skrajno južnega koščeka, ki se priklopi Poljski. Vzhodna Prusija dobi v svoje ozemlje tudi neznaten košček zahodne Prusije, v kolikor in namreč vtelesena v Poljsko državo. Zadeva ozemlje med reko Nogat in Vislo do Marienvederja. «Koridor», po kojem so Poljaki toliko hrepeneli je postal potemtakem prav širok pas, ki obsega okolu 50.000 km² (kakor na pr. cela Bosnija in Hercegovina) in šteje 3¹/₂ milijonov ljudi, med kojimi je Nemcev nič manj nego 1. milijon. Vzhodna Prusija je zmanjšana s tem, da se je priznalo ozemlje med staro rusko mejo, reko Njemen in morjem Litvanski. Kos Vshodne Prusije spada dalje k ozemljam, glede kojih se odloči državno pripadnost z glasovanjem. Zadeva ozemlje, kjer je nemško prebivalstvo močno premešano s poljskim.

Del Šlesvika, ki se odtrže od Nemčije ni baš velik in je ta zguba za Nemce opravičljiva iz stališča, ker govorè prebivalci spornega ozemlja izključno danski. Gre se za kakih 8000 km² in 700.000 prebivalcev.

Belgija dobi prav neznatno popravo meje, ki jej vtelesi tri valonska mesta: Eupeun, Malmedy in Moresnet. Sicer pa dobi Belgija tudi holandski okraj Lim-

burg in spopolni tako pristno belgijsko ozemlje.

O Alzaciji-Loreni in sarskem ozemlju, menimo, da nam ni treba govoriti, ker se je o teh vprašanjih že itak dovolj razpravljalo.

Skupno posneto zgubi Nemčija 72.000 km² in približno 8 milijonov prebivalcev.

*

Nemška vojska se mora znižati na 100.000 vojakov. Obveznost vojaške službe mora odpasti. Podmorskih čolnov Nemčija ne sme več imeti. Število bojnih ladij se zniža in se določi pozneje, koliko in kake ladije sme Nemčija imeti. Zrakoplovstvo se mora v Nemčiji popolnoma odpraviti. 150 km od vshodne in istotoliko od zahodne meje ne sme Nemčija prirejati letalnih prostorov. Naopak si pa pridržujejo zavezniki pravico poletavati preko Nemčije in pristati, kjerkoli se jim poljubi.

*

Nemčija mora pripoznati svojo krivdo na vseh vojnih škodah: Skupen račun se jej napravi pred 1. majem 1921. Za sedaj plača 20 milijard markov v zlatu in 100 milijonov markov plača v nakazih. Plačilo se zamore izvršiti na različen način, kakor na pr. s prepustitvijo ladij, živine, strojev itd. itd.

*

Vse premoženje in vsi nemški dohodki se zasežejo pred vsem za pokritje okupacijskih troškov in bremen, ki izvirajo iz pogodbe. Nemčija prepusti zaveznikom tudi svoje tirjatve v Rusiji, na Kitajskem, Avstriji in Ogerski, Bulgariji in na Turškem ter se odpove vsem pravicam, ki izvirajo iz Brest-Litovske in bukareške mirovne pogodbe.

*

Nemčija mora zagotoviti zaveznikom vse prednosti in ugodnosti na gospodarskem polju in mora dovoliti, da bodo postavljene pod mednarodno nadzorstvo vse večje vodne žile, kakoršne so reke Laba, Odra, Njemen in Donava. Za reka Reno se imenuje posebno upravno komisijo, koje načelnika imenuje Francija. Kilski kanal postane mednaroden.

*

Veljavnost narekovanih pogojev nastopi, kedar podpiše mirovne pogoje po jedni strani Nemčija, po drugi pa Amerika, Anglija in Francija.

Italijanski problem v Parizu

Glede sedanjega političnega položaja med Italijo in zavezniki je opaziti pred vsem, da se ni posrečilo Italiji spraviti svojega vprašanja v zvezo s francoskimi zadevami, ker je Francija danes v stanu stopiti pred Nemčijo z završenim delom, dočim se pričenjajo reševati italijanska vprašanja, tam kjer so se pustila. Ako je res, kar piše «Idea Nazionale», ki stoji blizu Orlanda, bi bilo soditi sedanji položaj približno tako-le:

1. Orlando in Sonnino sta zopet odpotovala v Pariz vsled formalnega povabila — torej ne poslanice, — v ko-

jem so opominjali zavezniki Italijo na njene dolžnosti izvirajoče iz londonskega pakta napram zaveznikom v trenutku, ko se izročè Nemčiji preliminarni mirovni pogoji. Zavezniki so sicer na splošno priznali tudi obstoj pravic, ki so določene v londonskem paktu.

2. Tekom odsotnosti italijanske delegacije iz Pariza so poklicali zavezniki za dne 15. maja avstrijske delegate v svrhu, da se določijo nove meje v Alpah in ob jadranskem morju in se izvrši podpis mirovne pogodbe med Avstrije in Italijo.

Italija je proti takemu postopanju protestirala, a določeni dan je le ostal.

3. V odsotnosti Italije so pridjali zavezniki mirovnim pogojem prvo finančno klavzulo glede porazdelitve vojne odškodnine, drugo gospodarsko klavzulo glede dobave oglja in tretjo klavzulo glede mednarodne delavske zakonodaje, s koje se popolnoma vničijo vse tozadevne klavzule, ki so se prej določile dogovorno z zavezniki v Parizu.

4. V odsotnosti Italije iz Pariza so dokončali in potrdili zavezniki temeljni statut «Zveze narodov» in tudi odobrili sporno vprašanje med Kitajci in Japonci glede Kiao-Ciaoja.

5. Dočim se zavezniki niso nikakor obvezali s kako formalno izjavo, da

priznajo v popolnem obsegu vse pravice, ki pritičejo Italiji po londonskem dogovoru, predlagajo najmerodanejši in uglednejši francoski časniki, da naj se reši jadransko vprašanje po istem sistemu, ki se je uveljavilo za sarsko ozemlje, torej potem ko so gospodarile v spornem ozemlja skozi petnajst let mednarodne čete.

Zanimivo je na pr. čitati, kako presojuje položaj angleški časniki. Tako piše pariški dopisnik «Morning post», da se bi dalo rešiti jadransko vprašanje na podlagi odpovedi Italije do večjega dela dalmatinskega ozadja tako, da bi ostala Jugoslovanom železnica Split-Knin, ki pelje severovzhodno od Sibenika, koje mesto je po londonskem paktu prisojeno Italiji.

Seveda je taka odločba odvisna od popolnega priznanja mesta Reke kot italijanskega in opustitve načrta, da se bi zgradilo drugo jugoslovansko pristanišče v bližini Reke.

Vsi ti lepi načrti smerijo za tem, da se bi dovolilo čim manj mogoče manjšim državam in narodom, ker se mudi Angležem, Amerikancem in Francozom, da bi napolnili svoje bisage.

Dejstvo, da so Amerikanci pokupili industrije po Jugoslaviji in celo po Albaniji, dokazuje dovolj jasno, kaka bode samoodločba narodov tudi v teh krajih.

Razgled po svetu

Uročitev mirovni pogojev Nemcem.

Potem, ko so bili uročeni mirovni pogoji Nemcem, vstane Clemenceau in dà besedo grofu Brockdorff-Rantzau.

Zopet se uprejo oči navzočih na grofa, ki razprostrl pred seboj spis, iz kojega čita sedè svoj govòr v nemškem jeziku, ki se glasi med drugim tako-le:

„Smo globoko prepričani o visoki nalogi, ki nas je semkaj dovedla, da damo svetu trajen mir. Priznavamo našo onemoglost in obsežnost našega poraza; vemo, da je sila nemške armade slomljena, poznamo moč sovraštva, ki jo orečamo tukaj in umimo strastno zahtevo zmagoviteljev, da naj plačajo premaganci in krivci. Zahteva se od nas, da se priznamo kot edini krivci; taka zatrditev bi bila laž na mojih ustih; dasiravno smo daleč od tega, da bi hoteli odvrniti od nas odgovornost svetovne vojne, odvrčamo jo pa glede načina, s kojim se je vojevalo proti nam. Zadržanje prejšne nemške vlade na haški mirovni konferenci zbuja zavest, da so nekatere pomanjkljivosti v tragičnih dnevih pospešile vojno; a odločno zanikujemo, da se bi moralo naprtiti edino Nemčiji, koje narod se je pač moral braniti, odgovornost.

Nihče izmed Vas bode trdil, da je pričela tragedija komaj takrat, ko je postala Avstro-Ogerska žrtev ubijalskih rok. V zadnjih petdesetih letih imperijalistične politike so zastupile evropske države mednarodno politiko in izzvale politiko maščevanja, razkoračenja, preziranja narodnega prava, kar je pospešilo izbruh evropske bolezni, ki je dosegla svojo krizo v vojni. Ruska mobilizacija je odtegnila državnikom sredstvo, s kojim se bi moglo zabraniti rešitev konflikta z oboroženo silo.

Javno mnenje vseh sovražnih dežel je objokovalo grozodejstva, ki jih je učinila Nemčija tekò vojne. Pripravljeni smo priznati krivice, ki smo jih storili; tudi nismo semkaj prišli, da bi zmanjšali odgovornost možev, ki so se vojevali na političnem in na gospodarskem polju, kakor tudi ne, da

bi tajili zločine storjene proti mednarodnemu pravu. Ponavljamo izjave storjene ob izbruhu vojne v nemškem državnem zboru: „Belgiji se je storila krivica, ki jo hočemo poravnati“. A v našem vojevanju ni učinila pregreh edino Nemčija, marveč vsak narod jih je storil! Nočem odgovarjati na obtožbo za obtožbo; ako se pa od nas zahteva, da se za nje pošteno pokorimo, se ne sme zabiti premirja“. S povzdignjenim glasom nadaljuje grof Brockdorff: „Šest tednov je trajalo, predno ste nam izročili premirne pogoje, šest mesecev je trajalo predno ste nam izročili Vaše mirovne pogoje. Zločini storjeni tekò vojne so neodpustlivi, a ti so bili storjeni v teku boja za narodni obstanek, v urah strasti, ki slepi zavest narodov. Več sto tisoč nevojakov, ki so umrli po 11. novembru vsled blokiranja, so bili premišljeno umorjeni.

Stopnja krivde vseh oseb, ki so pri tem udeležene, se bode moglo določiti le po nepristranski preiskavi od strani neutralne komisije, pred koje bodo klicane vse oblasti, ki so odgovorne za vojno in kojim se odprejo naši arhivi. Mi smo vže zahtevali tako preiskavo. Sicer pa — nadaljuje Brockdorff, se ne nahajamo v tej konferenci, kjer smo sami brez naših zaveznikov, popolnoma brez obrambe. Imamo zaveznika, ki ste ga nam dali vi sami. To je pravica, ki nam je zajamčena potòm načel, na koje se mora naslanjati mir. Zavezniške in združene države so se v dobi med 5. oktobrom in 5. novembrom 1918 odpovedale nasilnemu miru. Dne 5. Oktobra 1918 so napisale na svojo zastavo „pravičen mir“.

Imamo samo jedno sredstvo, da se izognemo nevarnosti nasilnega miru; namreč priznanje vere v gospodarsko solidarnost vseh narodov združenih v „zvezi narodov“.

Gospodje! Vzvišena misel, da se bi iz največje zgodovinske nesreče rodila največja priložnost človeškega razvoja, je ustvarjena. Ona se bode zmagonosno rodovala. Le ako bode zveza svobodnih narodov dosegla svoj cilj, ne bodo žrtvovani zastoj oni, ki so umrli v ti vojni. Nemški

narod je iskreno pripravljen sprejeti svojo trdo vsodo, le da se ostane na podlagi obljubljenega miru. Mir, ki ga ni mogoče zagovarati pred svetom v imenu pravice, bi izzval le odpor proti sebi. Nihče ne bi mogel zjamčiti izpolnitve.

Mi bomo pregledali dokument, ki ste ga nam izročili v dobri volji in v nadi da bodo zamogli podpisati vsi konečni izid naših ustmenih razprav.

Na to upraša Clemenceau: ali ima še kdo kaj opomniti? Brockdorff odgovori: „Ne“. „Tedaj smatram sejo za zaključeno“ odgovori Clemenceau.

Tako je končala točno ob štirih popoldne zgodovinska seja, s kojo je bil nemški poraz, zapečaten.

Odmevi na Nemškem.

Dasi so morali pričakovati Nemci, da bodo mirovni pogoji trda kost, so bili kljub temu iznenadeni, ko so videli „mirovne pogoje“. Nemški časopisi svetujejo enodušno: „Ne podpisati“. Vlada se trudi, da bi pomirila razburjene duhove. Tako je razumeti govor predsednika Fehrenbacha in in v istem smislu je govoril tudi Scheidemann, ki je označil dan izročitve teh pogojev kot dobo najglobokejšega propada Nemčije. Sviri odločno pred nepremišljenimi koraki, ki bi mogli pahniti Nemčijo v popolno uničenje. Primerja Lansingovo noto z današnjimi mirovnimi pogoji in povdarja potrebo, da se s hladnim razumom in mirnim srcem presoja ta dokument najhujšega človeškega sovraštva. Cilj vlade boče ta: pogajati se in eventualno staviti proti predloge.

Nekateri zunanji časopisi zaterjujejo že danes, da Nemčija ne more podpisati predloženih jej pogojev, dočim menijo zopet drugi časopisi, posebno italijanski in angleški, da Nemcem ne boče ostalo drugega, kakor sprejeti narekovane pogoje, ako nočejo poginuti gladu. Gospodarska komisija entente je že sklenila popolno blokado, ako se bi Nemci ne hoteli udati. Tako je odvisno od dobre volje entente 70 milijonov življenj, radi česar je vskliknil na vajmarskem shodu nemški poslanec Scheidemann: „Dežela, ki je tako trpinčena kakor Nemčija ne more storiti junaškega čina“. V strašni uri so vtihnili tudi vsi strankarski spori. Tudi ne odvisni socialisti so se pridružili drugim govornikom in potom Hoffmanna so se obrnili do mednarodnega proletarjata. Le v Monakovem se je vršila bitka še nekaj dni med Spartakovci in vladnimi četami. Sedaj je Monakovo popolnoma v oblasti vladnih čet.

Med tem, ko razpravljajo na dolgo in široko angleški, francoski in ameriškanski listi, ali sprejmejo Nemci mirovne pogoje, ste že došle dve noti nemške vlade Clemenceauju kojih prva se glasi:

„Delegacija je morala konstatovati, potem ko je prvičkrat prečitala mirovne pogoje, da se je v odločilnih točkah zapustilo dogovorjeno podlago pravičnega miru. Ni bila pripravljena videti nemškemu narodu in vsemu človeštvu storjene obljube propasti v nič. Načrt pogodbe vsebuje zahteve, ki jih ne more prenesti noben narod. Stevilne klavzule se po mnenju naših tehničnih izvedencev ne morejo izvršiti. Nemška delegacija boče to dokazala in predložila zavezniškim in pridruženim vladam svoje opombe in svoje dokumente. Blagovolite sprejeti gosp. predsednik zagotovilo mojega odličnega spoštovanja:

grof Brockdorff-Rantzau.

iz Nemške Avstrije.

Delegati Nemške Avstrije pripravljajo kovčege za svoje potovanje v Pariz. Nemška Avstrija je postala „Benjaminček“ entente in hipno posebno Francije. Francoski poslanik Alizee obečuje avstrijskim Nemcem hribe in doline, da bi zabranil združenje Avstrije z Nemčijo. Razun tega ni nikakega dvoma več, da se namerava ustanoviti zvezo držav, ki so tvorile bivšo Avstrijo. Tako vstaja iz pepela nova Avstrija, nov „puferštat“ z edino razliko, da je slu-

žil poprej Nemcem, v bodoče pa boče na razpolago Anglosaksoncem, kojim preti nevarnost iz vzhoda.

Avstrijski delegaciji, ki se podà v Saint Germain, boče načeloval Renner. On je poopljašen določiti posameznim delegatom vloge v soglasju s splošnimi navodili ki jih je določila narodna konstituanta.

Iz Pariza se poroča, da so ministri peterih velesil vže razpravljali o mejah Avstrije in Ogorske, in da so ogorske meje vže določene. Brockdorff-Rantzau je baje prosil, da se bi mu dovolilo govoriti z avstrijskimi delegati, ko dojdejo. „Petit Journal“ poroča celò, da so zahtevali nemški delegati dovoljenje, da bi bili navzoči pri mirovni razpravi med zavezniki in avstrijskimi delegati.

Kakor z Avstrijo, tako se sklenejo separatne mirovne pogodbe z Bulgarsko in Turčijo.

Kitajci ne podpišejo miru!

Agencija Reuter poroča iz Pekinga: Porterjuje se vest, da je naročila kitajska vlada svoji delegaciji, da ne sme podpisati mirovne pogodbe, s kojo stópi Japonska v posest pravic, ki so jih imeli Nemci do Shantunga.

Kitajska delegacija, ki se je sestala dne 10. maja s predsednikom v Parizu, je sklenila, da se obrne o posebnim pozivom do ameriškanskega senata, da odreče svojo odobritev onemu delu mirovne pogodbe, ki zadeva odstop Shantunga Japonski.

Domače vesti

Zaplemba avstrijske trgovske mornarice:

Da je polna mera našega terplenjenja v vojni, došla je konečno res pravcata Jobova vest, da se nameravajo polastiti zavezniški avstrijske trgovske mornarice, med kojo spadajo največje paroplovne družbe v Trstu. Ako se to zgodi, boče oropano naše pristanišče poslednjega bogatstva in že itak po vojni popolnoma izžemani deželi boče s tem odvzeta zadnja sredstva, s kojimi se bi mogla še kedaj povzdigniti. Pomisliti je namreč, da so bile baš zadnji čas pokupljene od domačinov skoro vse akcije drugače res nemških družb kakor so bile „Lloyd“, „Austroamericana“, „Società di libera navigazione ecc. ecc.“ S tem dogodkom bi Trst tako obubožal, da se bi moralo zapreti vsa industrijska podjetja in vreči na cesto kakih 50.000 ljudi, ki služijo svoj kruh bodisi neposredno ali posredno v zvezi s pomorska trgovino.

Tržaških prebivalcev se je po pravici polastila velikanska nevroznost, ki daja odduška svoji ogorčenosti v mnogobrojnih kapitalističnih in socialističnih shodih, kajti prizadeti so pri tem skoro vsi tržaški sloji in prebivalstvo ozadja, ki jo bilo trgovsko odvisno napovedano od tržaškega uvoza.

Po došlih vesteh se gre za porazdelitev cele nemške in avstrijske trgovske mornarice, torej približno se gre za 4.000.000 ton, ki se porazdelè v razmerju potopljenih ladij. Ker je Anglija utrpela največjo škodo skozi podmorske čolne, je naravno, da dobi tudi pri tej razdelitvi svoji levji delež.

Radovedni smo le, ali bo kaj zaleglo protestiranje tržaškega prebivalstva proti nameravani zaplembi nacijskega blaga.

OKROŽNICA

vsem županštvom dežele.

Županstvo se naproša, naj obvesti živinorejce, da se bo vršilo v svrhu ureditve občinskih spuščevalnih postaj v smislu zakona z dne 16. aprila 1913 dež. zak. št. 25 dopuščanje bikov

v Kanalu dne 29. maja ob 10 u. predp. v Čepovanu dne 20. maja ob 10 u. predp. na Cesti pri S. Križu dne 21. maja ob 9 u. predp.

v Črničah dne 21. maja ob 11 u. predp. v Gorici dne 21. maja ob 3. u. pop. na semenskem trgu (Piazza Bertolini)

v Sežani dne 19. maja ob 10 u. predp. v Komnu dne 20. maja ob 10 u. predp. Živinorejci naj priženejo v zgorej navedenih dneh svoje bike pred dopuščevalne komisije, katere bodo sposobnim spoznane živali zaznamovale in njih lastnikom izdale dopustilne liste. Nedopuščeni biki se ne bodo smeli uporabljati za javno spuščanje.

Pri tej priliki naj priženejo živinorejci tudi nad 6 mesece stara nerezana teleta (bikče) pred komisijo, da jih pregleda in se izrazi, ali jih kaže nadalje ravnati za pleme.

Kr. Komisar:
Dr. PETTARIN.

TEDENSKI KOLEDAR

14. Maja	Sreda, Bonifacij
15. "	Četrtek, Zofija, Hilarij
16. "	Petek, Janez, Nep., Ubald.
17. "	Sobota, Paškal, Maksima
18. "	Nedelja, 4. povl. Feliks
19. "	Ponedeljek, Celestin,
20. "	Torek, Bernardin, Bazila

Upravitelj in urednik: KAROL JUŠIČ.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

! PLES !

V nedeljo, dne 18. maja

vsi Slovenci v

ŠTEVERJAN

kjer se bo vršil velik javni ples.

Števerjan pri Gorici

Učiteljica podučuje italijanščino-nemščino. Naslov pri uredništvu Goriškega Slovenca.

Vsakovrstno MILO

in vsako množino na debelo se prodaja od 3 lir naprej v

Zalogi G. PRIMAS

Gorica, Ulica Teatro 18

ZOBOZDRAVNIK

ROBERT BERKA

GORICA, ULICA DANTE št. 4

Mnogo let asistent pri Dr. PIKL

Zobozdravniški atelje

Posluje od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne

! BAZAR !

Na Verdijem tekališču
Corso Giuseppe Verdi 13

■ ■ ■

Se nahaja bogata zaloga galan-
terij, papirja, dišav, toaletnega
mila, steklenin, glinastih posod
in posebno pogata izbira raz-
glednic in časnikov.

■ ■ ■

Prodaja se vse na drobno
in na debelo.

■ ■ ■

S cenami ne more nihče
konkurirati.

Leopold Zakraisek

**ZOBOZDRAVNIK
ADOLF KOLL**

je zopet otvoril svoj atelje na
Korsu Viktor Emanuel št. 11

**Bratje
CLAIN**

BOGATO ZALOŽENO
: Z VSAKOVRSNIM :
: MANUFAKTURNIM :
BLAGOM ZA GOSPE
: : IN GOSPODE : :
PRODAJA SE VSE PO
KONKURENČNI CENI
PRIPOROČA SE ZA
: : OBILEN OBISK : :

: V Vidmu :
Via Paolo Canciani št. 5
SO OTVORILI TRGOVINO

Borovaz & Colledani

GORICA, Riva Castello št. 4

Zaloga manufakturnega blaga na debelo

ZMERNE CENE

ZADRUGA IZ MILANA

otvorila je s podporo „goriške občine“
v občinski šoli ulica Giacomo Leopardi

:: **RAZSTAVO** ::

raznega pohištva, posteljne in kuhinj-
ske oprave ter vseh drugih potreb-
ščin za obnovenje stanovanj. Od-
prta ostane za občinstvo in za vpiso-
vanje naročil od 10 zjutraj do 6 pop.

Zelo znižane cene